

Facultade de Ciencias da Educación

Presentación da Facultade

A Facultade de Educación é a escola de escolas: unha institución pública ao servizo de todas as persoas interesadas na mellora continua da educación e dos servizos sociais. Trátase dun centro universitario que se asenta sobre a historia dos centros de formación de mestres/as, educadores/as sociais e traballadores/as sociais, pero tamén sobre a historia do ensino e dos servizos sociais.

É unha facultade, polo tanto, que tenta incorporar todos os medios técnicos posibles, pero sen renunciar a un pasado que se constrúe sobre o esforzo colectivo dos profesionais e da cidadanía.

Os cambios respecto ao presente son considerables. Pero hai algo que unha facultade de educación debe contribuír a que se manteña: o espírito solidario dos veciños/as e a percepción da escola como propia, como asunto da comunidade.

Agardo que as persoas que elixen esta facultade para realizar os seus estudos teñan esa mentalidade de pertenza a un grupo que constrúe o futuro colectivo da educación e dos servizos sociais.

A oferta educativa para o próximo curso no Centro é:

Catro títulos de Grao:

- GRADO EN EDUCACIÓN INFANTIL
- GRADO EN EDUCACIÓN PRIMARIA
- GRADO EN EDUCACIÓN SOCIAL
- GRAO EN TRABALLO SOCIAL

Catro títulos de Máster:

- Master en Dificultades de Aprendizaxe e procesos cognitivos
- Master en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos
- Master en Investigación Psicosocioeducativa con Adolescentes en Contextos Escolares
- Master en Profesorado de Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino dos Idiomas (especialidades de Orientación, Xeografía, Historia, Humanidades, Matemáticas e Tecnoloxía) Por outra banda, durante os últimos anos, a Facultade de Empresariais e Turismo, potenciou, de forma considerable a participación dos estudantes en programas de mobilidade.

Para obter máis información visita a nosa páxina web

<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Equipo Decanal

O Equipo Decanal está composta polos seguintes membros:

Decana:

Dª María del Mar García Señorán

Vicedecanos/as:

D. Ramón Ángel Fernández Sobrino

Dª María del Carmen Ricoy

D. Xosé Manuel Cid Fernández

D.ª María del Pino Díaz Pereira

Secretario:

D. Antonio González Fernández

Localización

LOCALIZACIÓN DA FACULDADE.

Dirección postal:

Facultade de Ciencias da Educación

R/. Doctor Temes, s/n 32004 Ourense

A Facultade de Ciencias da Educación atópase no denominado Edificio Facultades ou Edificio de Ferro, contando ademais con outros espazos docentes situados nos pavillóns 1 e 2.

Directorio telefónico:

Conserxería: 988 387 101

Secretaría alumnado Graos : 988-387-168, 98- 387-194, 988-36-890

Secretaría alumnado Mestrados: 988 368 893

Decanato: 988-387-159

Correo electrónico:

Secretaría alumnado: secexbo@uvigo.es

Secretaría Decanato: sdexbo@uvigo.es

Grao en Educación Social

Materias

Curso 2

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
O05G130V01301	Psicoloxía: Psicoloxía social	1c	6
O05G130V01302	Socioloxía: Socioloxía da educación	1c	6
O05G130V01303	Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas	1c	6
O05G130V01304	Educación social no sistema educativo	1c	6
O05G130V01305	Xénero e educación social	1c	6
O05G130V01401	Educación de persoas adultas	2c	6
O05G130V01402	Educación para o lecer e o tempo libre	2c	6

O05G130V01403	Estratexías de aprendizaxe en contextos socioeducativos	2c	6
O05G130V01404	Habilidades sociais en educación social	2c	6
O05G130V01405	Intervención socioeducativa para a inclusión social	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Psicología: Psicología social**

Materia	Psicología: Psicología social			
Código	O05G130V01301			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Barreiros de la Torre, Delmiro			
Profesorado	Barreiros de la Torre, Delmiro			
Correo-e	dbarreiros@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Psicología Social constitúe unha disciplina ponte entre a Psicología Xeral e a Sociología que aborda procesos que teñen que ver coas relacións interpersoais, coa interacción e influencia social a diferente nivel (interindividual, grupal, organizacional, comunitario e social). Trata de articular o nivel individual e social ao estudar fenómenos que son simultaneamente psicolóxicos e sociais, tendo como referente a determinación mutua entre procesos mentais e sociedade: é o característico do enfoque psicosocial. A materia de Psicología Social ofrece contribucións relevantes a nivel teórico, metodolóxico, así como práctico de cara ao curriculum formativo en Educación Social, na medida en que trata temas que teñen que ver cos procesos psicosociais básicos que subxacen ao comportamento social (as bases nas que se asenta ese comportamento, a percepción e cognición social, relacións sociais, comunicación, comportamento prosocial e agresivo, etc.), as actitudes, os grupos, e as organizacións.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
C9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
C13	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural
C14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
C15	Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
D1	Capacidade de análise e síntese
D4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
D7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Que o alumnado sexa capaz de integrar críticamente os conceptos, marcos teóricos e metodoloxía psicosocial que están na base dos procesos de intervención socioeducativa.	A1 A4 A5	B4	C1	D1 D4
Que o alumnado sexa capaz de analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos e de promover a mediación na prevención e resolución de conflitos	A1 A3 A4 A5	B3 B4	C1 C5	D1
Que os estudantes coñezan os fundamentos do deseño de recursos e estratexias para a intervención socioeducativa, así como o desenvolvemento, xestión e avaliación de proxectos e servizos socioeducativos para diferentes contextos	A1 A2 A4 A5	B4 B5	C5 C9 C11 C12 C13 C14 C15	D1
Que sexan capaces de comprender a traxectoria da educación social e asumir e orientarse daccordo con valores de igualdade e cidadanía democrática	A4 A5	B4	C1	D1 D4
Que saiban potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)	A1 A2 A4 A5	B1 B2 B4 B6	C8	D7

Contidos

Tema	
Introducción	Psicoloxía Social e Educación Social. O enfoque psicosocial como ponte entre o enfoque psicolóxico e o sociolóxico.
Procesos psicosociais básicos	Socialización e aprendizaxe social. O coñecemento social das persoas: percepción social, cognición social e procesos de atribución. Relacións interpersonais e comunicación: comunicación verbal e non verbal. Niveis de comunicación.
Relacións interpersonais e procesos de atracción:	Afiliación. Atracción interpersoal. Comportamento altruista.
Relacións interpersonais e procesos de rechazo	Estereotipos, prexuízos e discriminación. Agresión.
Actitudes e influencia social	Actitudes: estrutura, formación, medición, cambio. Procesos de influencia social: maioritaria e minoritaria .
Grupos e comportamento colectivo	Introducción á Psicoloxía Social dos grupos. Psicoloxía Social do comportamento colectivo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	20	38	58
Seminario	14	8	22
Traballo tutelado	0	30	30
Titoría en grupo	4	0	4
Presentacións/exposicións	3	9	12
Informe de prácticas	0	10	10
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de tipo test	1	0	1
Cartafol/dossier	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividadees encamiñadas a presentar a materia e o plan de traballo individual e en grupo.
Lección maxistral	Exposición dos contidos teóricos da materia na aula por parte do profesor
Seminario	Prácticas guiadas nas que se aborda un tema monográfico, que serve para ampliación dos contidos tratados nas sesións maxistrais.
Traballo tutelado	Traballos que fai o alumnado de maneira autónoma fora da aula, tras a conseguinte planificación, supervisión e seguimento por parte do profesor
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de traballos e do proceso de aprendizaxe.

Presentacións/exposicións Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho tamén se manterá contacto personalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual onde temos carpetas grupais e individuais nas que facemos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Titoría en grupo	Titoría en grupo Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho tamén se manterá contacto personalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual onde temos carpetas grupais e individuais nas que facemos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Avaliación da temática teórica exposta polo profesor na aula mediante probas que combinen preguntas de resposta curta con preguntas tipo test. Débese acadar un nivel medio como mínimo para poder sumar a puntuación dos outros apartados e facer a media.	40	A1 A4	B1 B4	C1 C5	D1 D4
Seminario	Avaliación de actividades prácticas de carácter monográfico de aula mediante informes/memorias individualizadas que impliquen a descrición da actividade realizada na aula e reflexión sobre a súa vinculación coa materia e titulación	15	A2 A3 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C5 C8 C9 C11 C13	
Traballo tutelado	Avaliación do traballo monográfico relacionado coa materia que o/a estudante/a realiza de maneira autónoma en grupo, de xeito cooperativo e baixo a supervisión do profesor. Este traballo combinará unha parte individual e outra grupal. Ademais da estrutura e contido se avaliará a presentación do traballo ou proxecto. O traballo inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción e presentación, manexo das TIC e a Plataforma TEMA. A presentación final dos traballos faraa cada grupo diante de todos os demais grupos en horario reservado para as últimas sesións maxistras, cando está reunido o gran grupo, e farase avaliación e coevaluación desas presentacións.	30	A2 A3 A5	B4	C1 C5 C12 C13 C14 C15	D1 D4
Presentacións/exposicións	A avaliación das exposicións súmase aos traballos tutelados, dos que forma parte, e terase en conta a relevancia dos contidos tratados, a coherencia, claridade e atractivo da exposición	15	A4	B4		D1 D4 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación Alumnado Non Presencial que non poida seguir actividades de aula de xeito regular : criterios similares aos da modalidade presencial coa salvedade de que como non participan nas actividades prácticas de aula compensarán estas con un traballo adicional práctico ademais do teórico. A súa avaliación basearase en: examen que combina preguntas de tipo test con preguntas curtas sobre material impreso vinculado con temario que se lle indicará oportunamente (50% máximo da calificación), un traballo teórico (25% máximo da calificación), un traballo práctico (25% máximo da calificación), ambos planificados previamente de acordo co profesor. Para facer a media dos traballos co exame haberá que ter aprobado este.

O alumnado de modalidade presencial que non alcance o 70% de asistencia nos controis que se fagan nas sesións teórico-prácticas, enténdese que pasará á modalidade de tipo non presencial.

Segunda Convocatoria (Xullo): se conservarán para a Convocatoria de Xullo as calificacións das competencias e probas superadas en convocatorias previas, examinándose o alumnado só das competencias e probas non superadas

anteriormente.

Nota: data oficial de exame do 1º Período/Cuatrimestre (ver Taboleiro Titulación ou web da Facultade para saber día, hora e aula, e data revisión). <http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Examen convocatoria de xullo: (ver Taboleiro Titulación ou web da Facultade para saber día, hora e aula, e data revisión):

<http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Baron, R.A. e Byrne, D., **Psicología Social**, Pearson, 2005

Cuadrado, I., Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres, 2007

Sabucedo, J.M., Morales, J.F., **Psicología Social**, Panamericana, 2015

Gómez, A., Gaviria, E., Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres, 2006

Bibliografía Complementaria

Worchel, S., Cooper, J., Goethals, G.R., Olson, J.M., **Psicología Social**, Thompson, 2003

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dinámica de grupos e intervención psicosocial comunitaria/O05G130V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estratexias de aprendizaxe en contextos socioeducativos/O05G130V01403

Habilidades sociais en educación social/O05G130V01404

Avaliación de programas socioeducativos/O05G130V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento/O05G130V01102

Outros comentarios

Recoméndase entregar a ficha dentro das dúas primeiras semanas de clase así como conectarse á plataforma TEMA -fai- onde o alumnado atopará material relacionado ca materia

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Socioloxía: Socioloxía da educación				
Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	O05G130V01302			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Gómez Suárez, Águeda			
Profesorado	Gómez Suárez, Águeda			
Correo-e	agueda@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/etnicsexualidad			
Descrición xeral	A realidade do ámbito profesional do Educador Social presenta nunha variedade de escenarios moi diversos onde desenvolve a súa labor profesional, dando resposta ás demandas de acceso á cultura, ao benestar e de participación na vida social de amplos colectivos de poboación. O seu traballo ten dúas vertentes moi marcadas: a formativa e a asistencial e de atención ás persoas. Con esta materia de "Socioloxía da Educación" trátase de elaborar un modelo que dé coherencia teórica, dende o que se poida plantexar a pluralidade de situacións dos diversos contextos nos que se desenvolve o educador social na súa práctica profesional.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
C9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
C14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
C18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
C19	Administrar, coordinar e supervisar entidades, equipamentos e grupos, en función de diferentes contextos e necesidades
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
D4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
D7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
D11	Habilidades interpersoais
D13	Autonomía na aprendizaxe

D15 Creatividade

D19 Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional

D20 Orientación á calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os supostos sociolóxicos que están na base dos procesos de intervención educativa	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C1	D13
Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento de procesos socioeducativos	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C7 C9 C10 C14	D1 D7 D8 D10 D15 D20
Favorecer os valores de igualdade e cidadanía democrática	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C18	D8 D10 D19
Coñecer os métodos de investigación cuantitativas e cualitativas e aplicalos á análise da realidade social	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C7	D1 D3 D4 D7
Ter capacidade para potenciar as relacións interpersonais, desenvolver habilidades e comunicación interpersonal, solidarida e empatía	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C9 C10 C14 C18 C19	D3 D8 D10 D11 D19

Contidos

Tema	
Tema I. Introducción a Socioloxía da Educación.	Tema 1.1.As orixes da socioloxía e a revolución industrial. Tema 1.2.Ciencia e socioloxía: a cientificidad das ciencias sociais. Tema 1.3.A Socioloxía para comprender os procesos de educación social. Tema 1.4.Paradigmas sociolóxicos dominantes.
Tema II. Conceptos de Socioloxía da Educación	Tema 2.1. O proceso de socialización: axentes principais Tema 2.2.Grupos primarios e grupos secundarios (comunidade e asociación) Tema 2.3.Roles e status Tema 2.4.Teorías sociolóxicas do cambio social Tema 2.5. A cultura como sistema de normas
Tema III. Estructura social	Tema 3.1. A estratificación e o debate sobre a desigualdad e social Tema 3.2. Xénero, etnia e clase social Tema 3.3. Clase social, hábitos e infraclassa Tema 3.4. Movilidade social
Tema IV. Teorías clásicas de Socioloxía da Educación	Tema 4.1. Introducción a tradición teórica do pensamento clásico Tema 4.2. Comte, Rousseau e Saint Simon Tema 4.3. Durkheim, Weber e Marx.
Tema V. Teorías contemporáneas de Socioloxía da Educación	Tema 5.1. Teorías do Capital Human Tema 5.2. Teorías dos Códigos Lingüísticos: Berstein. Tema 5.3. Teorías da Reproducción Social: Pierre Bourdieu Tema 5.4. Teorías Credencialistas Tema 5.5. Teorías do Etiquetaxe. Tema 5.6. Teorías da Correspondencia e Teorías microsociolóxicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	8	8	16
Traballo tutelado	14.5	46	60.5
Lección maxistral	22.5	0	22.5
Probas de tipo test	2	34	36

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	Directrices de elaboración do traballo, supervisión e resolución de dúbidas. Seminarios.
Traballo tutelado	Elaboración e desenvolvemento de comentarios de texto. Traballos en aula.
Lección maxistral	Explicación de contidos teóricos .

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Orientación e titorización grupal do alumnado sobre os traballos grupais desenvolvidos
Traballo tutelado	Orientación e titorización do alumnado sobre os traballos individuais e grupais desenvolvidos
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación e titorización dos traballos e proxectos desenvolvidos na aula e fora da aula, seguindo as pautas sinaladas pola profesora

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Titoría en grupo	Evaluación continua do proceso de elaboración e exposición dos comentarios de texto referidos aos seis textos científicos que se traballarán a lo longo do cuatrimestre	10	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C7 C9 C10 C14 C18 C19	D1 D3 D4 D7 D8 D10 D11 D13 D15 D19 D20
Traballo tutelado	Realización de diversas actividades na aula	10	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C7 C9 C10 C14 C18 C19	D1 D3 D4 D7 D8 D10 D11 D13 D15 D19 D20
Probas de tipo test	Proba tipo test sobre os contidos das clases maxistras	40	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C7 C9 C10 C14 C18 C19	D1 D3 D4 D7 D8 D10 D11 D13 D15 D19 D20
Traballos e proxectos	Memoria da elaboración dun traballo final en relación aos seis textos que se van a tratar durante o cuatrimestre.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C7 C9 C10 C14 C18 C19	D1 D3 D4 D7 D8 D10 D11 D13 D15 D19 D20

Outros comentarios sobre a Avaliación

-Para superar a materia como alumno presencial, deberá superarse a calificación promedio das diferentes probas de avaliación, as cales estan indicadas anteriormente neste apartado de Avaliación .

-Avaliación modalidade non presencial: AVALIACIÓN MEDIANTE UN EXAMEN DE PREGUNTAS ABERTAS A DESENVOLVER SOBRE O TEMARIO DA MATERIA. CON ELO, PÓDESE ALCANZAR A PUNTUACIÓN MÁXIMA.

-A web da materia é <https://seix.uvigo.es/docnet-nuevo/docencia/professor/>

- De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo e poderá alcanzarse a puntuación máxima. Se conservan as competencias superadas na convocatoria anterior. O examen realizarase na data oficial e a revisión tamén realizarase na data oficial publicada na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Macionis, John J. & Plummer, Ken, **Sociología**, Prentice Hall.,

Giner, Salvador; Lamo de Espinosa, Emilio; Torres, Cristóbal (eds.), **Diccionario de sociología**, Alianza Editorial,

Alvira, F. Et. Al., **El análisis de la realidad social**, Alianza,

Fernandez Enguita, M., **Sociología de la Educación**, Ariel Reforma,

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xénero e educación social/O05G130V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural/O05G130V01201

Outros comentarios

Recomendo cursar en Tercer curso, a materia "Sociología del Consumo e das Identidades culturais"

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas				
Materia	Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas			
Código	O05G130V01303			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Ocampo Gomez, Camilo Isaac			
Profesorado	Ocampo Gomez, Camilo Isaac			
Correo-e	cocampo@uvigo.es			
Web	http://http://cocampo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	O simple achegamento, con ansias de saber, á realidade socioeducativa, e non digamos xa a intervención na mesma desde competencias relativas ao saber facer, require dun coñecemento polo miúdo da devandita realidade. Todo iso pasa por procesos fundamentados, sistemáticos e minuciosos de diagnóstico e análises de necesidades que respondan ás preguntas craves da educación: ¿que necesita a persoa para optimizar o seu desenvolvemento como tal? ¿coñecemos a súa situación espazotemporal?. A tales cuestións pretende dar resposta esta materia dende un enfoque socioeducativo.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
C4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
C5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
C6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Planificación e organización
D4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
D6	Resolución de problemas e toma de decisións
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
D11	Habilidades interpersoais
D16	Liderado
D19	Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción educativo-social	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B6	C1 C5 C6	D1 D2 D4 D19
Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional	A1 A2 A3 A4 A5		C5 C6	D1 D4
Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B6	C1 C2 C4	D1 D2 D4 D6 D8 D10 D11 D19 D20
Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B4 B5	C1 C4 C5 C12	D2 D4 D6 D19
Planificación e organización	A1 A2 A3 A4 A5	B5	C12	D2 D6 D11 D20
Utilización do TIC no ámbito de estudo e contexto profesional	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B4	C4 C12	D4 D19
Liderado	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3	C6	D16
Orientación á calidade	A1 A2 A3 A4 A5		C5	D20

Contidos

Tema	
Tema 1.- Fundamentos conceptuais e metodolóxicos do diagnóstico nos ámbitos educativos formais, informais e non formais.	Definición.- Tipos de diagnóstico.- Obxecto e finalidade do Diagnóstico en Educación.- Distintos modelos de diagnóstico.- Funcións do diagnóstico en Educación Social.
Tema 2.- Planificación e desenvolvemento do proceso diagnóstico.	Proceso diagnóstico.- A relación entre proceso e modelo.- Distintas fases en función do modelo elixido
Tema 3. Variables e campos de exploración	Variables a considerar.- Campos de exploración
Tema 4.- Técnicas, instrumentos e recursos para o diagnóstico educativo.	Técnicas, instrumentos e recursos do diagnóstico educativo: aspectos xerais.- As técnicas, instrumentos e recursos de recollida de información en cada un dos ámbitos e variables.
Tema 5.- A análise de necesidades socioeducativas: Enfoques e xustificación	Aspectos xerais da análise de necesidades.- Modelos de análises de necesidades socioeducativas.
Tema 6.- Modelos de análise de necesidades socioeducativas	Principais modelos de análise existentes.- O modelo ANISE

Tema 7.- Ferramentas para a análise de necesidades

Indicadores sociais.- Entrevista de grupo.- Inventario de recursos.- Sondaxe de problemas.- Técnica do grupo nominal.- Técnica Delphi.- Sistema de Ideas Crave.- Grupo de discusión.- Campo de forzas.- Matriz decisional.

Tema 8.- Técnicas de emisión e comunicación de resultados.

Determinación das fases de elaboración dun informe diagnóstico.- Aspectos a contemplar nun informe.- A comunicación de resultados.

Tema 9.- Normas éticas e deontolóxicas a observar no diagnóstico e na análise de necesidades.

As normas éticas.- Normas deontolóxicas da persoa profesional da Educación Social.- O ámbito do diagnóstico e a análise de necesidades socioeducativas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	7	14	21
Estudo de casos/análises de situacións	7	7	14
Traballo tutelado	4	12	16
Lección maxistral	12	24	36
Presentacións/exposicións	6	18	24
Probas de tipo test	2	8	10
Traballos e proxectos	6	18	24
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	4	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticar e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Realízase xeralmente dentro das sesións maxistrais, tratando así de que se fagan máis participativas e propicien a realización de exercicios escritos que se poidan recoller e avaliar.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía e redacción de informe. Nesta asignatura o principal traballo tutelado será o dun proxecto de análise de necesidades socioeducativas.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Nesta materia concreta aplicarase a estudos de caso e análise de situacións relacionadas co diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dalgún contido da materia, proxecto ou problema. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Axuda na aula e fora da aula en entrevistas de tutoría personalizada e con equipos de traballo
Traballo tutelado	Axuda fora da aula en entrevistas de tutoría personalizada e/ou con equipos de traballo
Presentacións/exposicións	Axuda personalizada na aula con indicacións sobre a maneira de expoñer con e sin TIC
Resolución de problemas	Axuda na aula e fora da aula
Probas	Descrición
Probas de tipo test	Axuda na aula e fora da aula en entrevistas de tutoría personalizada e con equipos de traballo para que aprendan a propoñer unha proba tipo test do mesmo carácter que a do exame da materia
Traballos e proxectos	Axuda na aula e fora da aula en entrevistas de tutoría personalizada e con equipos de traballo cando se encargan de facer un proxecto

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Coa tutela do profesor fórmulanse problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas mediante a execución de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.	7	A1 B4 C4 D2 A2 C5 D4 A3 C12 D6 A4 A5
Estudo de casos/análises de situacións	Contan coa tutela do docente. Trátase de facer análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse no proceso. A proposta dos casos para traballar con eles está prevista na medida que se vaian expondo nas sesións maxistras os contidos da materia	8	B2 C1 D1 B4 C2 D2 B5 C4 D4 C5
Traballo tutelado	Traballos cuxo contido e prazo resulta dun acordo entre alumnado (normalmente en equipo) e profesor, que se realizan co asesoramento e apoio deste. Nesta materia consistirán na realización dun proxecto de análise de necesidades socioeducativas dunha persoa, grupo de persoas ou unha organización. Inclúiranse aquí os traballos e proxectos ponderados formalmente cun 5%	30	B4 C1 D1 C2 D4 C4 D6 C5 D16 C12 D20
Lección maxistral	As sesións maxistras enténdense tamén como tempo de traballo na que ten lugar a participación activa do alumnado facendo exercicios sobre casos de diagnóstico e análise de necesidades, e non só como explicacións e/ou exposicións do profesor, porque nelas é fundamental manter a atención, o interese e a comprensión do que se di por parte das persoas discentes.	5	A1 B4 C4 D10 A2 C5 A3 C6 A4 A5
Presentacións/exposicións	Exposición e defensa oral en clase de traballos de todo tipo preparados polo alumnado, normalmente co apoio do profesor e con axuda, no seu caso, de medios audiovisuais.	5	B1 C12 D4 B3 D10 D11
Probas de tipo test	Proba sobre conceptos e procedementos metodolóxicos que inclúe ítems de evocación, de recoñecemento, así como tamén problemas e exercicios prácticos sobre casos e situacións.	20	A1 B4 C5 D1 A2 B5 C6 D4 A3 D11 A4 D20 A5
Traballos e proxectos	Realización en equipo de proxectos que esixen a mobilización de varios coñecementos para resolver un problema ou unha cuestión de diagnóstico facendo algunha proposta de solución de maior ou menor carácter innovador e plenamente fundamentada. Faranse coa tutela do profesor, polo que se incluírá como actividade a incluír dentro dos traballos tutelados, pero de contido diferente ao análise de necesidades socioeducativas.	5	B2 C4 D2 B4 C5 D4 B6 C12 D16
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas escritas compostas por preguntas cuxa resposta esixa relacionar conceptos, aplicarlos e resolver cuestións relacionadas cos fundamentos e a práctica do diagnóstico na educación social	20	A1 B1 C4 D1 A2 B4 C5 D2 A3 B5 C6 D8 A4 C12 D20 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Proba-exame:

Como pode verse trátase dun sistema de avaliación continua no que se fai unha proba-exame que terá un peso do 40% da cualificación final. Respecto diso debe precisarse que constará de dous partes:

a) Proba obxectiva (30 ítems de 3 alternativas), puntuación entre 1 e 10.

b) Proba de preguntas de resposta longa (a elixir 3 de 5 que se propoñan), puntuación entre 1 e 10.

A cualificación da proba obxectiva farase mediante a aplicación da fórmula: $P = NA - (NE : Na - 1)$, onde: P = puntuación; NA = número de acertos; NE = número de erros; Na = número de alternativas.

A puntuación da proba con preguntas de resposta longa farase conforme aos seguintes criterios: I) Estrutura correcta da resposta; II) Pertinencia e idoneidade de citas e datos; III) Precisión dos contidos expostos de modo que se indique adquisición, comprensión, integración e aplicación dos coñecementos da materia de forma crítica; IV) Achegas propias e orixinalidade; V) Evidencias en relación co "saber facer" vinculado ao deseño, realización e elaboración do informe correspondente a un caso de diagnóstico e/ou de análise de necesidades no ámbito da Educación Social. Estes criterios

aplicaranse tamén, aínda que convenientemente adaptados, aos traballos tutelados, proxectos presentados e casos estudados polo alumnado.

Para aprobar a materia esíxese superar a proba-exame da mesma, é dicir, obter 5 puntos como mínimo en cada unha dos seus partes (proba obxectiva e de preguntas de resposta longa). A nota final conterá, ademais, as puntuacións correspondentes ao resto das probas realizadas na proporción correspondente a cada unha delas e a través das actividades levadas a cabo en clase e de forma autónoma polo alumnado. A puntuación final estará entre 1 e 10.

No caso das persoas que, por razóns debidamente xustificadas, teñan máis dun 20% de ausencias a clase ou que, aínda con porcentaxe inferior de ausencias, non entregasen nos días e prazos oportunos os traballos que permitan avaliar o logro das competencias propias da materia a partir da participación activa na clase e traballo autónomo, deberán entregar todos os traballos (incluídos os tutelados) o día de realización de próbaa-exame. A cualificación dos mesmos realizarase con idénticos criterios aos utilizados nos casos de traballos entregados nos prazos correspondentes (análogos, como se dixo, aos aplicados na avaliación dunha pregunta de resposta longa).

2ª convocatoria (xullo):

Próbaa-exame de xullo constará de tres partes: a) Proba obxectiva de estrutura análoga á de xaneiro; b) Proba con preguntas de resposta longa; c) Entrega dos traballos correspondentes á avaliación de competencias non valorables a través dunha proba escrita nun tempo determinado. As tres partes realizaranse o día, hora e lugar sinalados na páxina web da Facultade. A puntuación do conxunto, seguindo os mesmos criterios de xaneiro, realizarase nunha escala de 1 a 10; agora ben, para aprobar será necesario obter un mínimo de 5 puntos en cada unha das 3 partes.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ANAYA, D., **Diagnóstico en Educación. Diseño y uso de instrumentos**, 1, Sanz y Torres, 2003

PÉREZ-CAMPANERO, M^a. P., **Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa**, 1, Narcea, 2000

SOBRADO, L. e OCAMPO, C. I., **Evaluación Psicopedagógica y Orientación Educativa**, 1, Estel,

GRANADOS, P. e MUDARRA, M. J., **Diagnóstico en Educación Social**, 1, Sanz y Torres, 2010

Bibliografía Complementaria

GUPTA, K., **Guía práctica para evaluar necesidades**, 1, Centro de Estudios Ramón Areces, 2003

IGLESIAS, M^a. J., **Diagnóstico escolar. Teorías, ámbitos y técnicas**, 1, Pearson / Prentice-Hall, 2005

BUISAN, C. e MARÍN, M. A., **Como realizar un diagnóstico pedagógico**, 1, Oikos-Tau, 1987

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Intervención socioeducativa para a inclusión social/O05G130V01405

Iniciación na práctica profesional/O05G130V01601

Investigación-acción na práctica socioeducativa/O05G130V01903

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Metodoloxía de investigación socioeducativa/O05G130V01104

Outros comentarios

A metodoloxía de ensino/aprendizaxe que se pretende aplicar ten como centro o alumnado e pon especial énfase na autonomía, responsabilidade, interese e capacidade de traballo do mesmo para desenvolver, mediante os recursos que se pon á súa disposición -incluíndose o TIC- unha autoaprendizaxe baseada no estudo e traballo autónomo así como en equipo, dentro e fora da aula.

Ademais da necesaria asistencia a clase, xa que doutro xeito non se poderán adquirir competencias que son centrais nesta materia, recoméndase, utilizar as plataformas e contornas educativas virtuais como ferramentas de aprendizaxe, o cal, ademais de posibilitar unha docencia complementaria virtual e de facilitar o seguimento, control e avaliación en liña da aprendizaxe, proporciona unha ampla variedade de recursos como: bibliotecas virtuais, libros virtuais, materiais dixitais, exercicios interactivos e teletutorías. Por tanto o seu interese aumenta día a día. Por iso é polo que durante o curso aproveitaranse as posibilidades educativas do portal web de FaiTIC, entre outros,e, en particular, o Programa tema da Universidade de Vigo co propósito de que o alumnado dispoña dun espazo educativo como complemento virtual da docencia presencial.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación social no sistema educativo				
Materia	Educación social no sistema educativo			
Código	O05G130V01304			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernández Fernández, José			
Profesorado	Fernández Fernández, José Seoane Pérez, Emilia			
Correo-e	josefernandez@edu.xunta.es			
Web				
Descrición xeral	Coa impartición desta materia, que consta de 6 créditos ECTS de carácter obrigatorio, a impartir en 2º curso del Grado de Educación Social, trátase de aproximar a figura do educador/a social aos centros de ensino como un profesional que pretende dar resposta a diversas necesidades de intervención socioeducativa formando persoas e cidadáns dispostos a enfrontarse ás realidades actuais. Unha realidade cada vez máis complexa, que plantexa novos problemas que precisan de profesionais que os entendan en profundidade e que, pola súa formación específica, poidan axudar a previlos e buscar solucións en colaboración con todos os membros da Comunidade Educativa e fomentando canles de transmisión que perfeccionen a comunicación conxunta entre ol centro escolar e a familia co fin de conseguir unha educación integral para o alumnado, sobre todo naqueles casos nos que as circunstancias poideran prexudicar de maneira contraproducente o progreso dos educandos. A escola ten dificultades para facerse cargo das "disfuncionalidades" que nin a familia, nin os centros educativos, nin a comunidade ou ol entorno poden asumir ou cumprir. Nesta liña, nunha institución escolar que debe atender múltiples demandas, a figura mediadora do educador/a social pode desempeñar un importante e transcendental cometido, facilitando a integración de distintos entornos educativos, aproximando os seus respectivos proxectos formativos e as influencias pedagóxicas que proveñen de diferentes ambientes. Por outra parte, e ademais das tarefas de mediación, o seu desempeño profesional poderá proxectarse en campos máis específicos, como son a educación familiar, a atención a problemas de protección e conflito na infancia, a prevención da violencia de xénero, a transición da escola á vida activa, a coordinación dos temas transversais ou ol fomento da asistencia á escola dos nenos e nenas máis desfavorecidos, evitando un absentismo que conduce frecuentemente ao I fracaso escolar e social.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
C4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
C7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
C9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar

C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
C20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Planificación e organización
D3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
D5	Xestión da información
D9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
D16	Liderado
D18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida
D20	Orientación á calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)	A2	C3	D9	
Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos	A2	B4	C4	D1 D5
Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas.	A2	B6	C7	D2
Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)	A4	B1	C8	D9
Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar	A2	B1	C9	D5
Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)	A4 e A5	B6	C10 C12	D2
Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre	A2	B5	C11	D2
Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas	A5	B5	C20	D2
Capacidade de análise e síntese	A2	B4	C4	D1
Planificación e organización	A2	B6	C20	D2
Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega	A4	B2		D3
Xestión da información	A4	B6	C7 C11	D5
Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos	A4	B4	C1 C3	D9
Compromiso ético	A2	B1	C3	D18
Liderazgo	A2		C8	D16
Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida	A5	B1	C11	D18
Orientación á calidade	A5	B1	C9	D20

Contidos

Tema	
1. O sistema educativo español: normatividade educativa de ámbito estatal, autonómico e local	1.1. Estrutura do sistema educativo español. 1.2. A educación social nos currículos escolares. A súa relación coas competencias básicas e o papel do educador/a social.
2. A figura do educador na formación social	2.1. O carácter social do fenómeno educacional. 2.2. A educación social na adolescencia.
3. O/a educador/a social no sistema educativo	3.1. Xustificacións e funcións. 3.2. Experiencias da presenza de educadores/as sociais en centros escolares de distintas CC.AA. e a nivel internacional 3.3. O caso particular de Extremadura. 3.4. As canles de comunicación familia-escola e outras institucións 3.5. A intervención do educador/a social noutros países

4. A convivencia e os conflitos nos centros escolares	4.1. Maltrato escolar entre iguais: acoso ou bullying. Indicadores, tipos de acoso, protocolo de actuación. 4.2. Programas de convivencia, prevención de conflitos e mediación escolar. 4.3. Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa.
5. O absentismo escolar e as súas consecuencias	5.1. Marco legislativo e complexidade conceptual. 5.2. Causas e medidas preventivas. 5.3. Protocolo de actuación.
6. A problemática do fracaso escolar.	6.1. Concepto e causas do fracaso escolar. 6.2. Actuacións do educador/a ante o fracaso escolar dentro e fóra da escola.
7. Colaboración da escola coas distintas redes e recursos socioculturais: cara a un sistema educativo integrado.	7.1. Cooperación da institución educativa cos Servizos Sociais dos Concellos, Fiscalía de Menores, Consellería de Familia, Policía, Institucións de Menores...

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	21	28	49
Traballos de aula	5	7	12
Traballo tutelado	4	21	25
Titoría en grupo	2	7	9
Presentacións/exposicións	9	32	41
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta curta	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia
Traballos de aula	Seminarios no que se realizarán actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas. Incluiranse propostas de debates en pequenos grupos e postas en común, coa elaboración e discusión de conclusións
Traballo tutelado	Traballos que realiza o alumnado consultando bibliografía e documentación
Titoría en grupo	Tempo reservado para atender e resolver dúbidas do alumnado en pequenos grupos
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado e a presentar a materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Para os traballos de aula: seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para a presentación/exposicións: exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Lección maxistral	Para os traballos de aula: seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para a presentación/exposicións: exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Traballos de aula	Para os traballos de aula: seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. Para a presentación/exposicións: exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.

Traballo tutelado	Para os traballos de aula: seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. . Para a presentación/exposicións: exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.
Presentacións/exposicións	Para os traballos de aula: seguimento individualizado do desenvolvemento das actividades indicadas. Para traballos tutelados: Atención personalizada no despacho e/ou a través do correo electrónico. Resolución de dúbidas e orientación metodolóxica sobre aspectos relacionados coa materia. . Para a presentación/exposicións: exposición por parte do alumnado de forma individual ou en pequenos grupos dun traballo relacionado coa temática da disciplina.

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Traballos de aula	Seguimento e participación activa no desenvolvemento diario das clases e das actividades presenciais teóricas e prácticas propostas, que se recollerán nun cartafol ou dossier así como da participación nos seminarios ou grupos de debate realizados.	10	A2 A5	B1 B4	C1 C3 C9	D18	
Traballo tutelado	Traballos que realiza o alumnado consultando bibliografía e documentación, resolución de casos prácticos.	15	A2	B2	C11 C12 C20	D1	
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	25	A4	B5	C1 C7 C8 C9	D2 D3 D5 D9 D16 D20	
Probas de resposta curta	Proba individual de reflexión ou na que se dea conta que se entenderon os contidos da materia.	50	A2	B4	C1 C4	D1 D5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nas probas terase en conta o uso axeitado da presentación e exposición escrita (corrección ortográfica, expresión sintáctica e gramatical), o sentido crítico, o esforzo de síntese e a capacidade de relacionar datos.

As cualificacións indicadas en termos porcentuais no cadro in supra son as máximas que se poden acadar en cada un dos apartados. A proba escrita constará dalgúnha pregunta tipo test e outras de desenvolvemento de distinto grao de extensión, entre as que se pode incluír algún caso práctico. Para poder facer media e superar a materia é necesario que o alumnado presencial supere todas as probas referidas (dossier, traballos, exame), obtendo unha cualificación mínima do 50% en cada un dos apartados avaliados, agás os referidos a las actividades de aula que poderán ser unha porcentaxe inferior. En calquera caso, considerárase suspenso a nota na cualificación global da materia que sexa inferior a 5 puntos.

Alumnado non presencial:

-Realización de dous traballos tutelados relacionados coa temática da materia, para o que se debe pór en contacto co profesor ao inicio de curso e comunicarlle tal situación de forma debidamente xustificativa. Puntuación, ata 4 puntos. Para facer media é preciso obter neste apartado polo menos 2 puntos e participar nas dúas actividades propostas.

- Realización dun exame sobre o temario: ata 6 puntos. Para facer media é preciso conseguir un mínimo de 3 puntos por este apartado. Na segunda convocatoria, todo o alumnado conservará a parte (teórica ou práctica) xa superada e realizará só aqueles apartados que non tivesen un grao de realización satisfactorio. A datas oficiais do exame poden consultarse na páxina Web da facultade no espazo `datas exames 2017-18´ ou en "<http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>"

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Castro, M. et al. (coords.), **Educación Social e Escola.**, (2008), Nova Escola Galega / Colexio de Educadoras e Educa, De Oliveira, A. M. & Santos, M. A., **Educacão e tempo livre: o papel do animador sócio-cultural em contexto escolar.** En, Cid, X. M. & Peres, A. (eds.). **Educación social, animación sociocultural y desarrollo comunitario. Vol. II.**, (2007),
Eduso.net, **El educador y la educadora social en el estado español: una concreción de su trabajo en centros escolares.** Eduso.net., (2004),

Galán Carretero, D., [**Los educadores sociales en los centros de Educación Secundaria de Extremadura**], (2008), Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social, nº, Ortega, J., **Pedagogía Social e Pedagogía Escolar: La Educación Social en la escuela**,, 2005, Revista de Educación, 336, 111 - 127.,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación intercultural e para a paz/O05G130V01907

Mediación en conflitos e situacións de violencia/O05G130V01502

Outros comentarios

Recomendacións

Manexo de informática a nivel de usuario e dispoñibilidade dun ordenador con conexión a internet.

Outros comentarios

Esta guía docente recolle as liñas de actuación a desenvolver co alumnado da materia, entendida con certa flexibilidade, podendo estar suxeita a algunha modificación e reaxuste puntual.

A ficha terase que entregar nas tres primeiras semanas de clase, constante o tipo de asistencia elixida.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xénero e educación social				
Materia	Xénero e educación social			
Código	005G130V01305			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Armada Olleros, María del Carmen			
Profesorado	Armada Olleros, María del Carmen Mayobre Rodríguez, Purificación			
Correo-e	carmenarmada@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/pmayobre/			
Descrición xeral	Desde hai unhas décadas, nos países democráticos, as nenas edúcanse desde a preescolar hasta a universidade en escolas chamadas coeducativas, querendo significar que as nenas e os nenos están na mesma aula e reciben a mesma ensino. Con todo, nese tipo de escola, as nenas non efectúan aprendizaxes significativas equivalentes aos seus compañeiros homes, porque a escola, a educación formal e non formal, segue a ser unha importante correa de transmisión da dominación masculina, do privilexio epistémico outorgado pola nosa tradición á forma de conceptualizar o mundo os varóns. O resultado é que a educación non é neutral, exerce unha socialización diferencial por sexos de acordo coa orde patriarcal e impón o modo masculino de estar e relacionarse co mundo. Por iso é necesaria unha intervención educativa encamiñada á consecución da eliminación dos obstáculos, visibles e invisibles, que impiden o desenvolvemento integral das capacidades de mulleres e homes sen restricións de xénero e que permita educar para ser igualmente diferentes			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Planificación e organización
D3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
D18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñece a estrutura patriarcal da cultura occidental, deconstrúe dita cultura desde a perspectiva de xénero e é capaz de promover e transmitir unha cultura e educación non androcéntrica	A1	B1	D1
	A4	B4	D2
			D3

Sabe empregar os valores de igualdade e de cidadanía democrática característicos dunha cultura inclusiva	A2 A4	B2 B6	C8	D18
Ten capacidade para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade de xénero	A3 A4	B3 B4	C12	D1
É capaz de deseñar e aplicar programas e estratexias de intervención para a prevención de diferentes tipos de violencia, particularmente da violencia simbólica, de xénero o sexual.	A2 A5	B5	C8 C12	D2

Contidos

Tema	
1.- Bases conceptuais e históricas da construción social de xénero	1.1. A construción social de xénero como categoría analítica 1.2. Desigualdades sexuais e construción das identidades de xénero
2.- Teorías feministas e educación	2.1. Fundamentos filosóficos e educativos dos feminismos da modernidade, posmodernidade e queer
3.- A dominación simbólica como fonte de violencia	3.1.- Lingua, diferenza sexual e xénero 3.2.- Familia, valores e igualdade entre mulleres e homes 3.3.- O androcentrismo na ciencia e os seus efectos na educación 3.4.- Análise dos materiais curriculares desde a perspectiva de xénero 3.5 A interacción e a organización escolar 3.6.- Educación, convivencia e afectividade
4.- A integración do enfoque de xénero na formulación ou implementación de políticas de educación	4.1.- Políticas de igualdade 4.2. Programas e experiencias para a igualdade 4.3. Funcións e competencias da educación social
5.- Guía práctica para unha educación coeducativa	5.1. Análise e presentación de diversas guías coeducativas 5.2. Elaboración dunha guía coeducativa para educación social

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	0	20
Titoría en grupo	8	32	40
Traballo tutelado	0	50	50
Seminario	14	0	14
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	23	26

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación dos contidos da materia.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	Realización dun traballo de introdución á investigación relacionado coa temática da materia. Exposición por parte do alumnado ante a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre os resultados do traballo.
Seminario	Exposición e debate sobre un tema relacionado co programa da materia a partir da análise previa dalgún documento escrito ou audiovisual

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	
Traballo tutelado	

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral Proba de resposta longa	50	A1 A2 A3 A4	B1 B4	D1 D2 D3
Traballo tutelado Elaboración dun documento escrito sobre un tema relacionado coa materia, tamén se fará unha exposición oral do mesmo.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C8 C12 D1 D2 D3 D18

Seminario	O alumnado presenta os resultados obtidos sobre un tema de actualidade	20	A1 A2 A3	B1 B2 B3	C8	D1 D2 D3 D18
-----------	--	----	----------------	----------------	----	-----------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado non presencial:

- O alumnado que non poda asistir a clase regularmente, non poida seguir a avaliación continuada nin asistir á tutorización dos traballos, realizará as seguintes probas: unha proba de contidos teóricos (60%), un traballo sobre un tema relacionado cos contidos do programa (30%), o resumo dos libros: *Educación e xénero. O coñecemento invisible* e *De mulleres, sobre mulleres e Educación*, apuntados na bibliografía básica (10%), sendo necesario obter, polo menos, o aprobado en cada unha das probas para superar a materia.

Segunda convocatoria: O alumnado que supere algunhas das probas ou actividades, obxecto de avaliación, conserváraselle a cualificación da parte aprobada hasta a convocatoria de Xullo. As probas non superadas serán avaliadas nesa convocatoria.

Para aprobar a materia o alumnado presencial e o non presencial deberá ter un 50% en cada unha das probas obxecto de avaliación

Para a data do exame consultar a seguinte dirección web: <http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Altable, Rosario,, **PPenélope o las trampas del amor**, Mare Nostrum,, 1992

Blanco, Nieves (coord.), **Educación en femenino y masculino**, Akal, 2001

Bourdieu, Pierre, **La dominación masculina**, Anagrama, 2000

Jiménez, Carmen, Pérez, Gloria, **Educación y género. El conocimiento invisible**, Tirant lo Blanch, 2008

Rodríguez, Carmen (comp.), **La ausencia de las mujeres en los contenidos escolares.**, Niño y Dávila, Niño y Dávila

Simón Rodríguez , María Elena, **La igualdad también se aprende: cuestión de coeducación.**, Narcea,, 2010.

Subirats, Marina y Brullet, Cristina,, **Rosa y azul: la transmisión de los géneros en la escuela mixta.**, Instituto de la Mujer,, 1998

VV.AA., **La cultura de género en las organizaciones escolares**, Octaedro, 2005

Bibliografía Complementaria

Herranz, Yolanda, **Igualdad bajo sospecha**, Narcea, 2006

Lomas , Carlos, **Los chicos también lloran: identidades masculinas, igualdad entre los sexos y coeducación.**, Paidós, 2004

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Educación de persoas adultas				
Materia	Educación de persoas adultas			
Código	O05G130V01401			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Seoane Pérez, Emilia			
Profesorado	Seoane Pérez, Emilia			
Correo-e	emiliasp@uvigo.es			
Web	http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/			
Descrición xeral	A Educación de Persoas Adultas, recoñecida como un campo da Educación Social, de cara a proporcionar unha formación científica e experiencial nos seus estudos universitarios, ven avalado por unha longa traxectoria que comeza a súa andaina no Real Decreto 1420/1991 (RD 1420/1991, BOE 10-10-1991), momento no que a Educación Social acada o seu estatus universitario. No Plan de Estudos da Universidade de Vigo, para o título de Grao en Educación Social, a materia de Educación de Persoas Adultas, ten carácter obrigatorio, impártese no 2º cuadrimestre do 2º curso cunha carga lectiva de 6 créditos ECTS. Esta materia, ten por obxecto o estudo e a análise histórico, conceptual, metodolóxico e legal da Educación de Persoas Adultas, coa finalidade de que o estudante coñeza, comprenda e utilice correctamente os termos relacionados coa Educación de persoas adultas; comprenda os diferentes modelos de Educación de persoas adultas así como que coñeza e identifique os ámbitos de actuación da educación de persoas adultas, analizando e comprendendo a súa relación cos seus antecedentes históricos, as situacións presentes e as necesidades emerxentes tendo en conta os diferentes cambios educativos, económicos, laborais, culturais, sociais, ecolóxico-ambientais e políticos.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
C4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
C5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
D1	Capacidade de análise e síntese
D5	Xestión da información

D6	Resolución de problemas e toma de decisións
D11	Habilidades interpersoais
D12	Compromiso ético
D13	Autonomía na aprendizaxe
D14	Adaptación a situacións novas
D15	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O estudantado será capaz de intervir como mediador social, cultural e educativo	A3	B3	C2 C4	D6 D11 D12 D15
O estudantado, será capaz de transmitir, promover e desenvolver a cultura	A4	B1	C1 C4	D5 D11 D12 D15
O estudantado será capaz de coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos	A1	B4	C1 C2 C10	D12 D13
O estudantado será capaz de deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos	A2	B5	C2 C4 C5	D12 D15
O estudantado será capaz de xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos	A2	B6	C1 C4 C8 C11	D12 D15
O estudantado será capaz de integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa	A1 A2	B4	C1	D1 D5 D12 D13
O estudantado debe estar capacitado/a para o diagnostico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas	A4	B3	C2	D1 D12 D15
O estudantado será capaz de xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais	A2 A3	B2	C5 C11	D5 D12 D15
O estudantado será capaz de analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos	A4	B4	C4	D1 D5 D12
O estudantado debe ser capaz de coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa	A1	B5	C5	D1 D5 D15
O estudantado será capaz de potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)	A2 A3	B3 B6	C8	D11 D12 D15
O estudantado será capaz de desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)	A2 A4	B3 B5	C10 C11	D6 D12 D13 D15
O estudantado será capaz de organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre	A2 A4	B1 B3 B5	C5 C10 C11	D12 D14 D15
O estudantado será capaz de aplicar a capacidade de análise e síntese	A1	B4	C4	D1 D12 D15
O estudantado será capaz de manexar unha axeitada xestión da información	A2	B4 B6	C4	D5 D12 D15
O estudantado terá capacidade de resolución de problemas e toma de decisións	A3	B3	C2 C11	D6 D12 D13
O estudantado será capaz de actuar e intervir con habilidades interpersoais	A4	B4	C5	D11 D12 D15

O estudantado será capaz de actuar e intervir con compromiso ético	A5	B2 B3	C4	D12 D14 D15
O estudantado será capaz de actuar e intervir con criterios de autonomía na aprendizaxe	A5	B1	C1	D12 D13
O estudantado será capaz de adaptarse a situacións novas	A1 A4	B2 B4	C10 C11	D1 D12 D14 D15
O estudantado demostrará posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	A1 A2	B4	C1	D1 D12
O estudantado será capaz de actuar e intervir con creatividade	A2 A5	B5 B6	C1 C2	D12 D13 D15
O estudantado saberá aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	A2	B4	C4	D1 D12 D14 D15
O estudantado terá a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	A3	B4	C2 C4	D5 D6 D12 D14 D15
O estudantado será capaz de poder transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.	A4	B3 B6	C8 C11	D11 D12 D14
O estudantado será capaz de desenvolver aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5	B4 B5	C5 C10	D5 D6 D12 D14 D15

Contidos

Tema	
1-Aproximación histórica e conceptual á educación de persoas adultas.	.Aproximación histórica á educación de persoas adultas .Marco conceptual da educación de persoas adultas
2-Obxectivos e ámbitos da educación de persoas adultas.	.Obxectivos da educación de persoas adultas. .Ámbitos da educación de persoas adultas.
3-Adultez e aprendizaxe.	.A adultez desde diferentes perspectivas e enfoques. .A aprendizaxe na persoa adulta.
4-Políticas e medidas para o desenvolvemento da educación de persoas adultas en Europa.	.Políticas para o desenvolvemento da educación de persoas adultas en Europa. .Medidas para o desenvolvemento da educación de persoas adultas en Europa.
5-A educación de persoas adultas nos sistemas educativos do Estado español.	.Marco legal de referencia para a educación de persoas adultas, nas diferentes comunidades do Estado español
6-Lei 9/1992, do 24 de xullo, de educación e promoción de adultos	.Obxectivos da Lei .Campos fundamentais de actuación .Programas de acción,...
7-Ofertas educativas actuais para/con persoas adultas.	-
8-Necesidades educativas emerxentes con persoas adultas.	-
9-Recursos e modalidades de educación de persoas adultas.	.Recursos a ter en conta no marco da educación de persoas adultas. .Modalidades de educación de persoas adultas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	10	40	50
Presentacións/exposicións	20	40	60
Lección maxistral	8	0	8
Seminario	2	1	3
Cartafol/dossier	6	10	16
Probas de tipo test	3	10	13

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual e en pequenos grupos, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentacións/exposicións	Presentación e exposición por parte do alumnado de traballos individuais e grupais tutelados pola profesora. O alumnado manterá entrevistas coa profesora da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Complementarán as clases teóricas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	
Presentacións/exposicións	
Probas	Descrición
Cartafol/dossier	

Avaliación		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
	Descrición		A1	B4	C4	D5
Traballo tutelado	Cada alumna/o realizará un traballo individual de curso, en base aos contidos da materia obxecto de estudo, tutelado pola profesora e coa posterior defensa e explicación ante a profesora nas sesións tutoriais.	25	A1 A2 A3 A4	B4	C4	D5 D12 D13 D15
Presentacións/exposicións	Cada grupo pequeno de alumnado (3 a 5 persoas), realizará unha presentación/exposición á clase a partires da realización dun traballo grupal de curso, en base aos contidos da materia obxecto de estudo, tutelado pola profesora.	25	A1 A2 A3 A4	B4	C8	D5 D13 D15
Cartafol/dossier	Cada alumna/o elaborará un documento que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación.	10	A1 A3	B4	C1 C4	D1 D5 D13 D15
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O alumnado selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	A1 A4		C1 C5	D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. As cualificacións indicadas en termos porcentuais no cadro *supra* son as máximas que se poden acadar en cada un dos apartados.
2. O sistema de avaliación referenciado *supra*, está dirixido ao **alumnado de carácter asistentel**. É requisito imprescindible para ser considerado "alumno asistente", a asistencia e a participación mínima nun 80% das clases do grupo-clase e a asistencia nun 80% ás clases de grupo mediano(GM).
3. Para superar a materia, o alumnado asistente deberá superar todas as probas referidas, obtendo unha cualificación mínima do 50% en cada un dos aspectos avaliábles.
4. Considerarase "alumnado non asistente" aquel que non cumpra o 80%da asitencia especificada no punto nº 1 ou aquel que opte por esta modalidade, sempre e cando llo comunique á profesora na primeira quincena de impartición da materia.
5. O sistema de avaliación para o alumnado non asistente consistirá nunha proba escrita tipo test (cunha valoración máxima do 80%) e nun traballo individual tutelado (cunha valoración máxima do 20%)pola profesora e definido en base aos contidos e obxectivos da materia.

6. Para superar a materia, o alumnado non asistente deberá superar as dúas probas referidas, obtendo unha cualificación mínima do 50% en cada unha delas.

7. EXAMES:As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo "datas exames 2017-2018"

- Segunda convocatoria (xullo): Se manteñen as competencias/probas superadas e só se examinarán das non superadas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

SANZ FERNÁNDEZ, F. (Direc.), **La formación en educación de personas adultas**, MEC- UNED, 1995

SANZ FERNÁNDEZ, F., **La educación de personas adultas entre dos siglos: historia pasada y desafíos de futuro**, UNED, 2002

Bibliografía Complementaria

FLECHA, R.; LÓPEZ, F. e SACO, R., **Dos siglos de educación de adultos**, El Roure, 1988

GARCÍA CARRASCO, J. (coord.), **Educación de adultos**, Ariel, 1997

REQUEJO OSORIO, A, **Educación permanente y educación de adultos**, Ariel, 2003

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Programas de animación sociocultural/O05G130V01503

Educación e animación sociolaboral/O05G130V01701

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Didáctica: Deseño e programación no ámbito socioeducativo/O05G130V01202

Educación: Educación permanente/O05G130V01203

Educación: Historia da educación social/O05G130V01204

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento/O05G130V01102

Outros comentarios

Esta guía docente recolle as liñas de actuación a desenvolver co alumnado da materia, entendida con certa flexibilidade, podendo estar suxeita a algunha modificación e reaxuste puntual

DATOS IDENTIFICATIVOS**Educación para o lecer e o tempo libre**

Materia	Educación para o lecer e o tempo libre			
Código	O05G130V01402			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Pérez Enríquez, María Esther			
Profesorado	Pérez Enríquez, María Esther			
Correo-e	me_perez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A educación para o lecer e o tempo libre é un dos principais ámbitos de intervención da Educación Social. Así faise necesario unha materia obrigatoria como esta, onde se traballen os coñecementos, habilidades e aptitudes teóricas e prácticas necesarias para o seu desenvolvemento profesional.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
C15	Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
D1	Capacidade de análise e síntese
D4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
D5	Xestión da información
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D11	Habilidades interpersoais
D18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Conceptualizar e sentar as bases teóricas da educación para o lecer e o tempo libre.	A1	B1	C1	D1
	A2	B4		D4
	A3			D5
	A4			D8
	A5			D11
				D18

2. Coñecer e analizar as realidades e perspectivas actuais do lecer e do tempo libre	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4	C1	D1 D4 D5 D8 D11 D18
3. Sentar as bases teóricas da educación do lecer e do tempo libre.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4	C1	D1 D4 D5 D8 D11 D18
4. Traballar os aspectos metodolóxicos da intervención educativa no lecer e no tempo libre.	A2 A3 A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C8 C10 C15	D1 D4 D5 D8 D11 D18
5. Coñecer, analizar e investigar os ámbitos, institucións e actividades educativas relacionadas coa educación para o lecer e o tempo libre, en particular no contexto galego.	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C8 C10 C15	D1 D4 D5 D8 D11 D18

Contidos

Tema	
1. Marco conceptual e bases teóricas da educación para o lecer e o tempo libre.	1.1. Clasificación dos "tempos" das persoas. 1.2. Enmarque do lecer e do tempo libre: diferenciación e conceptualización. 1.3. Elementos identificativos do lecer e do tempo libre.
2. Realidades e perspectivas actuais do lecer e do tempo libre	2.1. Dimensións do lecer e do tempo libre. 2.2. O lecer e o tempo libre como necesidades e dereitos sociais. 2.3. Tendencias actuais do lecer e do tempo libre. 2.4. Lecer, tempo libre e calidade de vida.
3. Cara a unha educación do lecer e do tempo libre.	3.1. Determinantes sociais e pedagóxicos que facilitan a aparición da educación para o lecer e o tempo libre. 3.2. Concepto e obxecto da educación do ocio. 3.3. Principios xerais e condicionantes.
4. Aspectos metodolóxicos da intervención educativa no lecer e no tempo libre.	4.1. Formas pedagóxicas de intervir no lecer e no tempo libre. 4.2. Principios de actuación. 4.3. Organización e administración de proxectos e servizos de lecer e tempo libre.
5. Ámbitos, institucións e actividades educativas relacionadas coa educación para o lecer e o tempo libre, en particular no contexto galego.	5.1. Ámbitos da educación para o lecer e o tempo libre: específicos e non específicos. 5.2. Marco legal das institucións de lecer e tempo libre. 5.3. Experiencias, programas, recursos e actividades da educación para o lecer e o tempo libre.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	5	7
Lección maxistral	12	25	37
Traballos de aula	6	4	10
Traballo tutelado	2	25	27
Presentacións/exposicións	3	9	12
Obradoiro	18	22	40
Probas de tipo test	2	15	17

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición
Actividades introdutorias Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado (detección de coñecementos previos, motivacións,...) e a presentar a materia.

Lección maxistral	Exposición por parte do/a profesor/a dos contidos da materia "Educación para o lecer e o tempo libre"
Traballos de aula	Formulación e análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia, que os/as estudantes desenvolven na aula baixo as directrices e supervisión do/a profesor/a. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do alumnado.
Traballo tutelado	Os/as estudantes, en grupo, elaboran un documento e/ou investigación sobre a temática da materia. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado, ante a docente e o alumnado, dos resultados do traballo tutelado (previa presentación escrita).
Obradoiro	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre a educación para o ocio e o tempo libre, con asistencia específica por parte do/a profesor/a ás actividades individuais e/ou de grupo que desenvolven os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	- As actividades introdutorias, reforzaranse cunha atención personalizada, individual ou en pequeno grupo, coa finalidade de atender as necesidades, dúbidas e consultas do alumnado relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e/ou nos momentos que o/a profesor/a ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico).
Traballos de aula	- Os traballos de aula, reforzaranse cunha atención personalizada, individual ou en pequeno grupo, coa finalidade de atender as necesidades, dúbidas e consultas do alumnado relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e/ou nos momentos que o/a profesor/a ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico).
Traballo tutelado	- Os traballos tutelados, reforzaranse cunha atención personalizada, individual ou en pequeno grupo, coa finalidade de atender as necesidades, dúbidas e consultas do alumnado relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e/ou nos momentos que a profesora ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico). - Ademais, á elaboración dos traballos tutelados e á súa exposición dedicaráselle unhas horas específicas de traballo na aula, sen que iso sexa impedimento para atender calquera dúbida ou cuestión no momento en que xurda, no despacho do/a profesor/a, no horario de titorías, ou a través do correo electrónico.
Presentacións/exposicións	- A presentación/ exposición dos traballos tutelados, reforzase cunha atención personalizada, individual ou en pequeno grupo, coa finalidade de atender as necesidades, dúbidas e consultas do alumnado relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e/ou nos momentos que a profesora ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico). - Ademais, á elaboración dos traballos tutelados e á súa exposición dedicaráselle unhas horas específicas de traballo na aula, sen que iso sexa impedimento para atender calquera dúbida ou cuestión no momento en que xurda, no despacho do/a profesor/a, no horario de titorías, ou a través do correo electrónico.
Obradoiro	- A realización dos obradoiros, reforzaranse cunha atención personalizada, individual ou en pequeno grupo, coa finalidade de atender as necesidades, dúbidas e consultas do alumnado relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e/ou nos momentos que o/a profesor/a ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico).
Lección maxistral	- As sesións maxistrais, reforzaranse cunha atención personalizada, individual ou en pequeno grupo, coa finalidade de atender as necesidades, dúbidas e consultas do alumnado relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e/ou nos momentos que a profesora ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico).
Probas	Descrición
Probas de tipo test	- A preparación da proba tipo test, reforzaranse cunha atención personalizada, individual ou en pequeno grupo, coa finalidade de atender as necesidades, dúbidas e consultas do alumnado relacionadas coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e/ou nos momentos que o/a profesor/a ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico).

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Os/as estudantes presentan o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia e/ou investigación. Levarase a cabo en grupo, de forma escrita. Ademais, conxuntamente con este documento, tamén se valorará o seguimento da elaboración do traballo.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B4 B5 B6	C1 C10 C15	D1 D4 D5 D8 D11 D18
Obradoiro	Planificación, elaboración, posta en práctica na aula e avaliación dun obradoiro de educación para o ocio e o tempo libre por parte do/a alumno/a, de xeito individual. Os/as alumnos/as deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a súa valoración persoal. Valorarase conxuntamente coa súa participación nos mesmos e nas saídas de campo.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B5 B6	C8 C10 C15	D1 D4 D5 D8 D11
Probas de tipo test	Realizarase unha proba tipo test para a avaliación das competencias adquiridas que inclúe preguntas pechadas con tres alternativas de resposta. Os/as alumnos/as seleccionarán unha resposta entre as posibilidades. As respostas erradas puntuarán negativamente (2 mal restarán 1 ben).	50	A1 A3 A4	B1 B4	C1	D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia é necesario superar todas as probas de avaliación.

O alumnado non presencial:deberá falar coa profesora ao principio do curso, para acordar un plan de traballo específico.

Os criterios de avaliación serán os seguintes:

Proba tipo test: 70.

Traballo titorado: 15%.

Outros traballos prácticos: 15%.

Segunda convocatoria: ao alumnado que supere algunhas das partes ou probas da materia, conservaranse as cualificacións ata a convocatoria de xullo. As competencias non adquiridas serán avaliadas na mesma convocatoria (xullo).

As datas e horas oficiais dos exames, así como as da súa revisión, poden consultarse na web da Facultade no espazo "datas exames 2017-18" (véxase o seguinte enlace):

<http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php/estudos/2013-08-08-12-51-38/grao-educacion-social>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Caride, J.A., **Ocio e tempo libre**, Xunta de Galicia. Consellería de Educación e Orden, 2000

Puig, J. y Trilla, J., **La pedagogía del ocio**, 1ª reimp., Laertes, 2000

Trilla, J., **Tres pedagogías del ocio y otra más. Revista Educación Social (11), 54-71**, 1999

Bibliografía Complementaria

Cuenca, M., **Pedagogía del ocio: Modelos y propuestas**, Universidad de Deusto, 2004

Cuenca, M., **El ocio como ámbito de Educación Social. Educación Social Revista de Intervención Socioeducativa, 47, 25-40.**, 2011

Franch, J. e Martinell, A., **Animar un proyecto de educación social. La intervención en el tiempo libre**, 1ª ed., Paidós, 1994

Otero, J. C. (Coord.), **La pedagogía del ocio: nuevos desafíos**, Axac, 2009

Pérez-Rioja, J. A., **Educación para el ocio**, Ediciones Palabra, 1992

Sarramona, J., Vázquez, G. y Colom, A.J., **Educación no formal**, Ariel, 1998

Trilla, J., **La educación fuera de la escuela. Ámbitos no formales y educación social**, 1ª ed., Ariel, 2003

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Programas de animación sociocultural/O05G130V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Educación permanente/O05G130V01203

Educación: Historia da educación social/O05G130V01204

Educación: Pedagogía social/O05G130V01205

Educación: Teorías e institucións educativas/O05G130V01103

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estratexías de aprendizaxe en contextos socioeducativos				
Materia	Estratexías de aprendizaxe en contextos socioeducativos			
Código	O05G130V01403			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	González Fernández, Antonio			
Profesorado	González Fernández, Antonio			
Correo-e	aglez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia analízanse distintos procesos psicolóxicos como atención, percepción, memoria, aprendizaxe, motivación ou procesamento da información. A súa análise servirá de base para a súa posible aplicación no contexto social, tanto para entender a aprendizaxe social como para deseñar intervencións en distintos contextos.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Planificación e organización
D5	Xestión da información
D6	Resolución de problemas e toma de decisións
D7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
D9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
D10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
D11	Habilidades interpersoais
D13	Autonomía na aprendizaxe
D15	Creatividade
D16	Liderado
D17	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Ser competente no coñecemento da relación entre os procesos de atención, percepción e memoria e os modelos de aprendizaxe.	A1 A2 A3 A4 A5	B4	C1 C2	D1 D2 D5 D6 D7 D9 D10 D11 D15 D17
2.- Capacidade de utilizar os métodos e técnicas de investigación para a avaliación de necesidades, capacidades, oportunidades e riscos das persoas usuarias, para promover cambios, desenvolvementos e mellorar as súas oportunidades vitais.				
Ser competente no coñecemento dos modelos motivacionais, así como na súa vinculación cos procesos de aprendizaxe social e educativo.	A1 A2 A4	B4	C1 C2	D5 D6 D7 D11
Ser competente no coñecemento do paradigma do procesamento da información, así como da súa influencia na aprendizaxe humana.	A1 A2	B4	C1	D5 D6 D7 D11
Ser competente no coñecemento das teorías, modelos e formas de aprendizaxe aplicados en contextos sociais e educativos.	A1 A2	B4	C2	D1 D2 D5 D13 D15
Ser competente para realizar a análise dos programas da realidade social e educativa de acordo cos conceptos aprendidos e facer propostas de mellora.	A3	B4	C1 C2	D2 D7 D10 D16 D17
Ser competente para innovar a práctica socioeducativa, iniciada mediante a realización do deseño de novas capacidades ou reaxustando as anteriores ás situacións individuais e/ou contextuais.	A3 A4	B1 B3 B4 B5	C1 C2	D2 D6 D7 D9 D10 D11 D15 D16
Ser competente para colaborar con outros profesionais no deseño e implementación dos programas sociais e educativos.	A3 A4	B2 B3 B4 B5 B6	C1 C2	D1 D6 D7 D9 D10 D11 D17
8. Ser capaz de avaliar situacións humanas e recoller, ordenar, tratar e analizar a información, tendo en conta os datos da investigación.				
Ser competente no coñecemento e no uso dos recursos tecnolóxicos aplicados á elaboración dos programas de intervención social e de comunicación.	A3	B4	C1	D1 D2 D5 D6 D11 D13

Contidos

Tema	
Atención, percepción e memoria e os modelos de aprendizaxe.	Os modelos atencionais: a atención selectiva e a atención dividida. A organización perceptiva: a teoría Gestalt A aprendizaxe construtivista. Modelos de memoria. Memoria implícita e memoria explícita.
Os modelos motivacionais.	Motivación, emoción e pensamento. A teoría da disonancia cognitiva. A motivación de logro. A teoría da motivación social. A teoría da atribución. Outros modelos: metas, autodeterminación.

O paradigma do procesamento da información.	Aspectos básicos Estratexias Metacognición
Teorías, modelos e formas de aprendizaxe aplicados en contextos sociais e educativos.	A aprendizaxe funcional e ecolóxica de Ausubel. A aprendizaxe andamiada de Bruner. A aprendizaxe significativa de Ausubel. A aprendizaxe social de Bandura. A aprendizaxe e a interacción socio- cultural segundo Vygotsky. Modelos de aprendizaxe cooperativa (Slavin).
Elaboración de programas e proxectos.	Programas de intervención social en persoas con discapacidade. Programas de intervención social en menores en conflito. Programas de intervención social en grupos sociais desfavorecidos e/ou en risco de exclusión social. Programas de mellora en persoas maiores con problemas de memoria e/ou déficits cognitivos.
Coñecemento e no uso dos recursos tecnolóxicos aplicados á elaboración dos programas de intervención social e de comunicación.	Fontes bibliográficas de información: biblioteca, hemeroteca, bases de datos (ERIC, ISOC, CURRENT CONTENTS). Os recursos de internet: SITIOS WEBS. Emprego de medios audiovisuais na acción socioeducativa: AUDIO, VÍDEO, TV.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	18	10	28
Traballo tutelado	15	32	47
Presentacións/exposicións	10	4	14
Debate	1	8	9
Probas de tipo test	1	51	52

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Asistencia, participación activa, compromiso e colaboración intergrupos e intragrupos.
Traballo tutelado	Traballos tutelados, traballos de aula e titorías de grupo. Avaliarase o nivel de construción de coñecemento e a autonomía persoal. Tamén a capacidade de innovación e investigación. Realización de traballos autónomos no ámbito social con dirección do docente en relación a unha temática da área.
Presentacións/exposicións	Colaboración. Coherencia nos contidos e innovación da achega. Emprego de medios audiovisuais.
Debate	Coñecemento dos contidos básicos. Capacidade de diálogo e discusión.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Durante a súa elaboración, levarase a cabo un seguimento individualizado a través de Faitic, do correo electrónico, das titorías e nos Grupos Medios..
Debate	Na súa preparación, farase un seguimento individualizado a través de Faitic, do correo electrónico e no horario de titorías.
Presentacións/exposicións	Previamente ás presentación, farase un seguimento da elaboración do Power Point (ou similar) a través do correo electrónico, das titorías e nos Grupos Medios..

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	Dous traballos grupais. Avaliarase nivel de profundización, calidade, coherencia e innovación dos traballos presentados. Asunción da responsabilidade das tarefas que requiren a execución do traballo en equipo.	35	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C1 C2	D1 D2 D5 D6 D7 D9 D10 D11 D13 D15 D16 D17
Presentacións/exposicións	Presentación e defensa dos traballos e proxectos realizados	15	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5	C1 C2	D1 D2 D5 D6 D7 D9 D10 D11 D13 D15 D16 D17
Debate	Presentación individual ante o profesor dos traballos tutelados, relacionándoos co resto do temario. Obrigatorio só para o alumnado non presencial e para o que aspire a Matrícula de Honra.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5	C1	D1 D2 D5 D6 D7 D9 D10 D11 D13 D15
Probas de tipo test	Preguntas con varias alternativas de resposta pechada.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4		D1 D5 D7 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para que se contabilice na nota final a proba tipo test, o estudante deberá obter (polo menos) una nota de 5 puntos sobre 10.

Indícase, así mesmo, que se conservarán as cualificacións das competencias acadadas superadas en xuño para a seguinte convocatoria de xullo, na cal os alumnos e as alumnas se avaliarán só das competencias/partes/probas non superadas na convocatoria anterior.

Os estudantes non asistentes deberán presentarse á proba de tipo test co mesmo temario e tipo de preguntas que os asistentes (ata 40% da nota) e ademáis deberán entregar un traballo de investigación teórico-práctico sobre algunha das temáticas da materia (ata 35% da nota). Este traballo deberá ser previamente consensuado co docente da materia polo menos 2 meses antes do exame coa finalidade de poder levar a cabo una titorización adecuada do mesmo durante este período de 2 meses (polo menos, con 2 tutorías presenciais).

A actividade de "Debate" será obrigatoria para o alumnado non asistente. Nela, a/o estudante non asistente presentará o(s) seu(s) traballo(s) e relacionaráo(s) con diferentes temas do temario (ata o 25% da nota).

As datas do exame final correspondente ás convocatorias de maio-xuño e xullo poderanse no taboleiro de anuncios da Facultade e tamén na súa web no enlace

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ballesteros, S., **Psicología general. Un enfoque cognitivo**, Universitas, 2000

Banet, L.; Echeita, G.; Escofet, N.; Fernández, C.; Guix, M. D.; Jiménez, J. R. et al., **Motivación, tratamiento de la diversidad y rendimiento académico. El aprendizaje cooperativo**, Graó, 2003

Mestre, J. M., e Palmero, F., **Procesos psicológicos básicos. Una guía académica para los estudios en psicopedagogía, psicología y pedagogía**, Pirámide, 2011

Puente Ferreras, A., **Psicología contemporánea básica y aplicada**, Pirámide, 2011

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Intervención socioeducativa para a inclusión social/O05G130V01405

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Educación: Pedagogía social/O05G130V01205

Diagnóstico e análise de necesidades socioeducativas/O05G130V01303

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Didáctica: Deseño e programación no ámbito socioeducativo/O05G130V01202

Metodoloxía de investigación socioeducativa/O05G130V01104

Outros comentarios

Para o alumnado que non poida asistir ás clases presenciais con regularidade, poderánse substituír os traballos de aula e os traballos de campo polo deseño e aplicación dun proxecto de traballo teórico- práctico relacionado cos contidos da materia, máis a realización do exame.

Os estudantes que non poidan asistir nunca ás clases deberán facer un traballo individual e o exame. Tamén deberán facer unha exposición oral individual relacionada co traballo e algúns temas do temario

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Habilidades sociais en educación social				
Materia	Habilidades sociais en educación social			
Código	O05G130V01404			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Rodríguez Castro, Yolanda			
Profesorado	Rodríguez Castro, Yolanda Ruiz Soriano, Laura			
Correo-e	yrcastro@uvigo.es			
Web	http://http://psicosexualidadourense.blogspot.com/es/			
Descrición xeral	Nesta materia abordaremos o estudo das habilidades sociais e traballarámoslas como elementos crave no perfil profesional do/a Educador/a Social.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)
C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Planificación e organización
D5	Xestión da información
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D12	Compromiso ético
D14	Adaptación a situacións novas
D15	Creatividade
D17	Iniciativa e espírito emprendedor
D18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer o marco teórico, conceptual e metodolóxico das Habilidades sociais.	A3 A4 A5	B1 B4	C1 C6	D1 D2 D8 D14 D18
Desenvolver habilidades para a comunicación interpersoal a través do adestramento en habilidades asertivas.	A1 A2	B1 B2 B3 B4	C8 C10 C12	D1 D5 D8 D14 D18
Adquirir as habilidades profesionais do Educador/a Social de empatía, respecto e autenticidade.	A1 A2 A3	B1 B2 B3 B4 B6	C1 C6 C8	D2 D12 D15 D17 D18
Promover o traballo en equipos multidisciplinares e a resolución de conflitos interpersoais.	A3 A4 A5	B2 B3 B5 B6	C8 C10 C11 C12	D2 D12 D14 D17

Contidos

Tema	
BLOQUE I: As habilidades sociais. Aspectos conceptuais e metodolóxicos básicos.	Marco conceptual e teórico das habilidades sociais. Adestramento e tipos de habilidades sociais. Avaliación das habilidades sociais.
BLOQUE II: A comunicación e as habilidades sociais	Habilidades para a comunicación interpersoal. Adestramento en habilidades asertivas. Habilidades para falar en público e autorregulación emocional.
BLOQUE III: Habilidades sociais e práctica profesional do/a educador/a social.	Variables clave do profesional para a intervención: Empatía, respecto e autenticidade. Habilidades sociais para as intervencións grupais Habilidades para o traballo en equipo. A resolución de conflitos interpersoais. A intelixencia emocional e as habilidades sociais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Traballo tutelado	10	43	53
Presentacións/exposicións	4	4	8
Seminario	30	10	40
Probas de tipo test	2	43	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación por parte da docente o programa da materia. Avaliación inicial de expectativas, coñecementos e actitudes.
Traballo tutelado	Todo estudante, de maneira individual ou grupal de 2-4 membros- dependendo da modalidade de asistencia-, debe elaborar un traballo de intervención sobre un tema específico da materia. Tamén deben elaborar de forma individual un estado da cuestión (state of art) que inclúe a elección da temática, a procura e recollida de información, a lectura e manexo de bibliografía, centrada en artigos, para a elaboración dun informe do traballo. O alumnado non asistente de forma optativa poderá facer outros traballos.
Presentacións/exposicións	O alumnado exporá o seu traballo de intervención centrado nunha temática das habilidades sociais.
Seminario	Como traballo de aula, no gran grupo o/a estudante participará en seminarios de formación específica que lle permita profundar nos contidos da materia. Estes seminarios serán as sesións nas que a docente exporá os contidos sobre a materia obxecto de estudo, e traballárase nos grupos medianos dende a práctica.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado	Os traballos tanto o individual como o grupal, explicaranse nos grupos medios e farese un seguimento. Ademais todo o alumnado que o necesite, será atendido no horario de titoría da docente para revisar os seus traballos e resolver as dúbidas (consultar horario de titoría na páxina web da Facultade). Tamén se atenderá ao alumnado a través do correo electrónico (yrcaastro@uvigo.es) ou a través da plataforma Tema Fatic.
-------------------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	O alumnado realizará traballos obrigatorios: un traballo individual (state of art) e un traballo grupal que serán tutelados, nos grupos medios e nas titorías. O traballo grupal serán expostos ao gran grupo nas últimas sesións de gran grupo.	40	A1	B2	C8	D1
			A2	B3	C10	D2
			A3	B4	C11	D5
			A4	B5	C12	D8
			A5	B6		D12
						D14
						D15
						D17
Presentacións/exposicións	Valorarase a implementación e exposición da súa intervención en habilidades sociais.	5		B1		D1
	Para a avaliación terase en conta as competencias de comunicación oral e o rigor á hora de implementar a intervención deseñada polo alumnado.			B2		D2
						D8
						D15
Seminario	Valorarase a participación e as tarefas levadas a cabo nos seminarios	5		B1		D1
				B2		D2
						D8
						D15
Probas de tipo test	Consistirá nunha proba obxectiva de opción múltiple de resposta.	50	A1	B1	C1	D1
			A2	B4	C6	D2
			A3		C10	D8
			A4		C12	D18
			A5			

Outros comentarios sobre a Avaliación

Outros comentarios: Avaliación de alumnos/as non asistentes: Terán a consideración de non asistentes, aqueles alumnos/as que non conseguisen o 80% da asistencia as sesións presenciais, ou ben aqueles que antes da primeira semana de novembro non tivesen notificado á profesora a modalidade de asistencia elixida. Para a súa avaliación teranse en conta os seguintes criterios, sendo obrigatorio para a superación da materia, ter participado nos tres primeiros apartados, dos catro que a continuación se describen, e obter a cualificación final superior a cinco, como resultado da aplicación da seguinte fórmula:

$$*PF = *ne + *p + *rt + *pv$$

*PF = Puntuación final na materia.

*ne = Nota exame.

*p = Cualificación da práctica.

*rt = Revisión teórica sobre un tema.

*pv = Puntuación na práctica voluntaria.

1. **Proba obxectiva:** Ata 10 puntos, debendo o alumno/a conseguir un mínimo de 5 puntos para superala materia (a nota total supoñerá o 60% da cualificación da materia).

2. **Traballo individual tutelado:** Valorarase ata 2 puntos, sendo a nota mínima para aprobar a actividade o 1. Unha puntuación por debaixo desta supoñerá o suspenso na actividade e tamén na materia (a nota total supoñerá o 20% da cualificación do alumno/a).

3. **Revisión teórica:** ata 1 punto pola realización dun traballo teórico tutelado referido a unha temática relacionada co temario teórico-práctico da materia centrado exclusivamente en artigos de revistas científicas, sendo a nota mínima para aprobar a actividade o 0.5 (a nota total supoñerá o 10% da cualificación do alumno/a).

4. **Traballos voluntarios:** ata 1 punto, que só se sumarán se o alumno obtén, polo menos as puntuacións mínimas nas actividades básicas de cualificación (proba obxectiva, traballo individual e revisión teórica) (a nota total suporá o 10% da calificación do alumno/a)

Datas importantes: Exposición de traballos: a partir 17 abril

Entrega de traballos: 10 maio

As datas oficiais de exames poden consultarse na web da Facultade de Ciencias da Educación no espazo "datas exames 2017-18" (<http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>)

Para a convocatoria de xullo conservaranse as cualificacións das competencias conseguidas polo alumnado nas probas superadas na convocatoria de xuño. É dicir, na convocatoria de xullo examínanse só das competencias/partes/probas non superadas na convocatoria anterior.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Caballo, V., **Manual de evaluación y entrenamiento en habilidades sociales.**, Siglo XXI, 2007

Rodríguez-Castro, Y., **Temario de la materia HHSS en Educación Social**, Fiatic/HHSS, 2017

Goleman, D., **Inteligencia emocional**, Kairós, 1996

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Mediación en conflitos e situacións de violencia/O05G130V01502

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Sexualidade e saúde/O05G130V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Intervención socioeducativa nas condutas aditivas/O05G130V01702

Outros comentarios

Recoméndase seguir o curso tamén na plataforma de faitic.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Intervención socioeducativa para a inclusión social				
Materia	Intervención socioeducativa para a inclusión social			
Código	O05G130V01405			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Fernández Rodicio, Clara Isabel			
Profesorado	Fernández Rodicio, Clara Isabel			
Correo-e	cirodicio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O ámbito profesional do educador/a social é moi amplo, e entre a variedade de ámbitos profesionais cobra un especial interese a poboación en situación de exclusión social. Favorecer a inserción social de persoas e colectivos desta poboación, atender as súas necesidades sociais, culturais, educativa, sanitarias e laborais e prever esas situacións son algúns dos contidos da práctica profesional do educador/a social. Este profesional necesita dunhas bases teóricas e metodolóxicas que poidan ser alicerces da súa intervención, así mesmo necesita dunhas estratexias de intervención de carácter sociopedagóxico que lle faciliten coñecer a achegarse aos colectivos e persoas desadaptadas. Dende esta materia preténdese dar resposta a ámbolos dous aspectos, dotando ao profesional da Educación Social das competencias e coñecementos necesarios para o seu desenvolvemento, así como das bases da indagación e o coñecemento autónomo, que serán fundamentais para a súa continua reciclaxe e adaptación ao cambiante medio onde terá que exercer a súa profesión.			

Competencias	
Código	
A1	Que os estudantes demostraren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos
B6	Xestionar, dirixir, coordinar e organizar institucións e recursos socioeducativos
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, lexislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
C2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
C3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
C4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
C5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
C6	Comprender a traxectoria da educación social e a configuración do seu campo e identidade profesional, a nivel comunitario, estatal, europeo e internacional
C7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicalas ás realidades socioeducativas
C8	Potenciar estruturas e procesos de participación e acción comunitaria, aplicando programas e técnicas de intervención (dinámica de grupos, motivación, negociación e promoción da asertividade...)

C9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
C12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
C13	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención no ámbito cultural
C14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
C15	Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
C18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
C19	Administrar, coordinar e supervisar entidades, equipamentos e grupos, en función de diferentes contextos e necesidades
C20	Asesorar na elaboración e aplicación de plans, programas, proxectos e actividades socioeducativas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Planificación e organización
D3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
D4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
D5	Xestión da información
D6	Resolución de problemas e toma de decisións
D7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
D8	Capacidade crítica e autocrítica
D9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
D10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
D12	Compromiso ético
D15	Creatividade
D16	Liderado

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer os ámbitos xerais da intervención socioeducativa e a súa relación coa Educación Social e colectivos sensibles a ser intervidos.	A1 A2	B4 B5	C5 C6	D1
Coñecer as características dos principais colectivos de desadaptación social.	A3	B4	C6	D5 D10 D12
Coñecer os supostos pedagóxicos, psicolóxicos e sociolóxicos que sexan alicerces dos procesos de intervención socioeducativa en situacións de exclusión social.	A1	B4	C1 C5	D1 D9
Coñecer e comprender as bases legais, sociais e persoais da inadaptación e exclusión social.	A1 A4	B1 B2 B4	C1 C5 C6	D1 D3 D9
Coñecer os fundamentos teóricos e metodolóxicos da intervención socioeducativa, os seus ámbitos de actuación, técnicas e recursos e servizos socioeducativos dispoñibles.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3	C1 C5 C6 C20	D1 D6 D7
Planear procesos de intervención en situacións de desadaptación social, avaliando o ámbito sobre o que se actúa, priorizando as necesidades de acción ás que se pretende dar resposta, especificando o modelo teórico de intervención no que se basea, os recursos necesarios para elo e a proposta metodolóxica coa que será avaliada dita intervención.	A2 A3 A4 A5	B2 B3 B5	C4 C7 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C18 C20	D2 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D12 D15
Utilizar técnicas concretas de intervención socioeducativa e comunitaria que permitan detectar factores de desadaptación e exclusión que dificultan a inserción social e laboral	A2 A3 A5	B2 B5 B6	C2 C4 C7 C8 C19	D7 D16
Recoñecer a diversidade e a multiculturalidade como fonte de crecemento persoal e social.	A3 A4	B1 B2	C3	D10 D12

Recoñecer a importancia do compromiso ético e social nos procesos de intervención educativa na exclusión social	A3	B1	C3	D12
Manter unha actitude de autocritica aberta á innovación	A1 A2 A3 A4 A5	B1	C3 C18	D8 D12

Contidos

Tema

Tema 01.- O concepto de desadaptación social. A súa relación con outros conceptos: marxinación, anormalidade. Relatividade do termo: Os condicionantes sociais e culturais. Factores ambientais que inciden no fenómeno da desadaptación social.	01.1.- A exclusión social: concepto, ámbitos e factores de risco. 01.2.- A desadaptación social: precisións conceptuais e marco teórico. 01.3.- Teorías da inadaptación social. 01.4.- O marco normativo e administrativo da intervención socioeducativa na exclusión social (Bases legais que afectan a situacións de exclusión social; medidas institucionais para dar resposta á desadaptación social).
Tema 02.- Os principios da Intervención Educativa: desenvolvemento persoal, normalización, participación, xestión autónoma.	02.1.- Principios e Fases do proceso de intervención socioeducativa. 02.2.- Problemas fundamentais de desadaptación social e estratexias de intervención. A intervención educativa como estratexia fundamental.
Tema 03.- Ámbitos e áreas de intervención en situacións de desadaptación social.	03.1.- A intervención socioeducativa no ámbito da delincuencia e o cárcere. 03.2.- A intervención socioeducativa no ámbito das minorías étnicas. 03.3.- A intervención socioeducativa no ámbito dos fluxos migratorios. 03.4.- A intervención socioeducativa no ámbito da pobreza. 03.5.- A intervención socioeducativa no ámbito hospitalario.
Tema 04.- Elaboración e avaliación de programas de intervención socioeducativa en situacións de exclusión social.	04.1.- Avaliación do contexto e de necesidades. 04.2.- Deseño do programa. 04.3.- Implementación. 04.4.- Avaliación do programa.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	3	6	9
Seminario	18	15	33
Traballo tutelado	8	48	56
Outros	0	5	5
Lección maxistral	14	31	45
Probos de tipo test	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Seminario	Actividades enfocadas ao análise de casos e/ou situacións específicas que nos permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Traballo tutelado	O estudante, de xeito individual ou en grupo, de forma autónoma ou supervisada polo profesor desenvolve unha actividade na aula ou elabora un proxecto de intervención socioeducativa sobre a temática da materia.
Outros	Actividade desenvolvida nun entorno virtual na que se debaten temas relacionados co ámbito da materia
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Actividade académica, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Analizaranse estudo de casos ou situacións de intervencións socioeducativas, que nos permitan afondar ou complementar os contidos da materia.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3 B4	C2 C4 C5 C7 C18 C20	D1 D4 D5 D6 D7 D12 D16
Traballo tutelado	Tutelaranse as actividades de aula así como a elaboración dun proxecto de intervención socioeducativa sobre a temática da materia, que o alumnado realizará de forma autónoma, individual ou en grupo, e/ou baixo as directrices e supervisión do profesor.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C18 C19 C20	D1 D3 D4 D5 D6 D7 D9 D10 D12 D15 D16
Outros	Foro de discusión nun entorno virtual no que se debate sobre algún tópico relacionado coa materia.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B4	C6 C18	D1 D3 D4 D5 D9
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B4	C1	D1 D5 D6 D10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nota: As cualificacións do cadro precedente aparecen expresadas en porcentaxes

AVALIACIÓN ALUMNADO PRESENCIAL

Para superar a materia será necesario, acadar como mínimo o 50% da puntuación en cada un dos seguintes subapartados, é decir:

1.-Traballos Tutelados:

- Actividades de Aula (necesario obter un mínimo de 0,75, sendo o máximo 1,5)
- Elaboración dun proxecto de intervención socioeducativa (necesario obter un mínimo de 1,25, sendo o máximo 2,5)
- 2.-Seminarios:-Estudo de casos e/ou análise de intervencións socioeducativas (necesario obter un mínimo de 1, sendo o máximo 2)
- 3.-Test (modalidade A) (necesario obter un mínimo de 1,5, sendo o máximo 3)
- 4.-Outros (Foro de discusión). necesario obter un mínimo de 0,5, sendo o máximo 1.

Son criterios sumativos entre sí e nunca se poderá sumar se nalgún deles non se conquire o mínimo establecido.

AVALIACIÓN ALUMNADO NON PRESENCIAL:

A avaliación deste alumnado farase de igual xeito que a do alumnado presencial, agás nas Actividades de aula, sendo incrementada a puntuación correspondente destas á do tipo Test. É decir, para superar a materia haberá que acadar como mínimo o 50% da puntuación nos seguintes subapartados:

1.-Traballos Tutelados:

- Elaboración dun proxecto de intervención socioeducativa (necesario obter un mínimo de 1,25, sendo o máximo 2,5)

- 2.-Seminarios:-Estudo de casos e/ou análise de intervencións socioeducativas (necesario obter un mínimo de 1, sendo o máximo 2)
- 3.-Test (modalidade B) (necesario obter un mínimo de 2,25, sendo o máximo 4,5)
- 4.-Outros (Foro de discusión). necesario obter un mínimo de 0,5, sendo o máximo 1.
- Son criterios sumativos entre sí e nunca se poderá sumar se nalgún deles non se consegue o mínimo establecido.

IMPORTANTE:

-Todos os alumnos/as que non acaden unha asistencia aproximada a un 70%-80% das clases teórico-prácticas, pasarán automaticamente á forma de avaliación non presencial.

--A fórmula a aplicar na proba tipo test será: $P=A/(E/n-1)$, onde P=puntuación, A= acertos, E=erros, n=nº de alternativas de resposta. Haberá 3 alternativas de resposta, sendo só unha delas a correcta.

-As actividades teóricas e prácticas poderán ser realizadas polo alumnado asistencial individualmente ou en grupo (máximo de 4-6). O alumnado non asistencial realizará as actividades de xeito individual.

SEGUNDA CONVOCATORIA (XULLO):

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo. Conservaranse as cualificacións das probas superadas en xuño, tendo que examinarse só das partes non superadas.

DATAS DE AVALIACIÓN, CURSO 2016/17

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade no espazo "datas exames 2016-17".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

AMORÓS, P. & AYERBE, P (eds.), **Intervención educativa en inadaptación social**, 2000,

AYERBE, P., **La intervención educativa ante la desadaptación social**, 1996,

MARTÍNEZ, A. & MUSITU, G., **El estudio de casos para profesionales de la acción social**, 1995,

ORTE SOCÍAS, C. & MARCH, M.X., **Pedagogía de la inadaptación social**, 1996,

VALLES, J., **Manual del educador social: intervención en servicios sociales**, 2009,

VÉLAZ DE MEDRANO, C., **Intervención educativa y orientación en problemas de inadaptación y exclusión por factores educativos y socioculturales**, 2002,

Recomendacións
